

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

Protokół/Raport cząstkowy – podsumowanie warsztatów strategicznych przeprowadzonych 17 kwietnia 2015 r. w Podkowie Leśnej z udziałem przedstawicieli wspólnot samorządowych Brwinowa, Milanówka i Podkowy Leśnej, moderowanych przez Grzegorza Dziarskiego i Mirosława Olczaka.

Lista obecności w załączeniu

Wspólne kierunki rozwoju Gmin Obszaru Funkcjonalnego Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów

I. Kontekst strategiczny

1.1. Wyjaśnienie

Kontekst strategiczny jest określany wspólną wizją rozwoju, misją, wartościami i deklaracją tożsamości gmin tworzących Obszar Funkcjonalny Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów (OF PTO)

Jest on fundamentem i wyznacza ramy dla podejmowania decyzji strategicznych. Tylko decyzje strategiczne mieszczące się w kontekście strategicznym powinny być realizowane na obszarze OF PTO, w wymiarze taktycznym i operacyjnym. Dobrze określony kontekst strategiczny pozwala także na precyzowanie wieloznacznych pojęć używanych w trakcie prac planistycznych, takich jak np. rozwój zrównoważony.

1.2. Deklaracja kontekstu strategicznego PTO

Wizja rozwoju PTO – jakie są nasze marzenia? Jaki obraz przyszłości widzimy?

PTO w perspektywie 7-15 lat jest modelowym, „klimatycznym” trójmiastem ogrodów; spokojnym, przyjaznym i niepowtarzalnym miejscem do mieszkania, pracy, działalności społecznej i rozwoju osobistego; łączącym ludzi i przyrodę; jest ostoją tradycji i poszanowania dziedzictwa kulturowego i historycznego, a zarazem miejscem nowoczesnym, dynamicznym, zapewniającym najwyższe standardy i jakość życia oraz perspektywę rozwoju i integracji dla obecnych oraz przyszłych mieszkańców PTO.

Wizja dopełniająca i wyróżniająca: PTO jest, rozpoznawalnym w kraju i zagranicy, Trójmiastem Ogrodów – rajem dla rowerzystów, biegaczy, wszystkich osób potrzebujących aktywności fizycznej, rekreacji i wypoczynku w otoczeniu zieleni, zabytkowej architektury i z wykorzystaniem wzorowo utrzymanej infrastruktury i obiektów sportowo-rekreacyjnych. Jest ośrodkiem oświaty i wydarzeń kulturalnych prowadzonych w nowoczesnie urządzonych i wyposażonych obiektach publicznych i prywatnych.

Misja PTO – dlaczego i po co? Jaka jest racja istnienia PTO?

Misją współpracy w ramach PTO jest identyfikowanie, wykorzystywanie i dynamizowanie sił napędowych rozwoju obszaru PTO poprzez integrowanie kluczowych decyzji i działań dla rozwiązywania wspólnych problemów, uzupełnianie oferty usług oraz zacieśnianie współpracy wspólnot samorządowych, społecznych i gospodarczych Brwinowa, Milanówka i Podkowy Leśnej na

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

---

rzecz zrównoważonego rozwoju obszaru z pełnym wykorzystaniem dziedzictwa, zasobów naturalnych oraz więzi społecznych i międzypokoleniowych.

Misją PTO w zakresie *Public Relations* jest budowa wspólnej i rozpoznawalnej marki PTO w kraju – marki Trójmiasta Ogrodów. Kluczowym przesłaniem zintegrowanej komunikacji marketingowej PTO jest: „Trójmiasto Ogrodów (PTO) to: bezpieczne mieszkanie, praca i odpoczynek w dobrym klimacie”.

Przesłanie uzupełniające promocji marki: Trójmiasto Ogrodów (PTO) to dobrze współpracująca, gościnna i niezwykła społeczność lokalna, zapewniająca wysoką jakość życia mieszkańców i gości poprzez harmonijne powiązanie tradycji, historii, przyrody i nowoczesności, oferująca unikalną w skali kraju ofertę bycia i życia, w tym również kulturową, sportowo-rekreacyjną i oświatową.

Lub: społeczność lokalna, która bazując na wysokim kapitale zaufania społecznego, potrafi dobrze współpracować i w ten sposób poprzez harmonijne powiązanie tradycji, historii, przyrody i nowoczesności, zapewniać wysoką jakość życia mieszkańców, przeciwdziałając niekorzystnym zjawiskom demograficznym oraz wyzwaniom społecznym.

Wartości PTO - co jest ważne? Jakie są najważniejsze reguły wspólnego działania?

Przy podejmowaniu działań w ramach PTO podstawowymi kryteriami myślenia, podejmowania decyzji, działań oraz ich oceny są:

- dbałość o kultywowanie tożsamości, spójności kulturowej i wyjątkowości PTO
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego, historycznego, urbanistycznego, architektonicznego i kulturowego
- dobro mieszkańców i komfort ich życia, w tym dbałość o ich podmiotowość w życiu społecznym i asymilowanie nowych mieszkańców oraz budowa atmosfery zaufania społecznego i solidarności międzypokoleniowej
- współpraca – oparta o zasadę i tradycję równoprawnych porozumień, więzi sąsiedzkich oraz aktywności mieszkańców – we wszystkich istotnych i mających wpływ na realizację wizji rozwoju PTO dziedzinach, tak w ramach obszaru PTO jak i w ramach współdziałania z podmiotami zewnętrznymi
- współpraca prowadzona zgodnie z ideą przewodnią bycia prekursorem innowacji w rozwiązywaniu wyzwań społecznych, urbanizacyjnych, ekologicznych, dotyczących rozwoju infrastruktury i tworzenia miejsc pracy bazujących na potencjale intelektualnym i wysokim kapitale społecznym mieszkańców.

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

Tożsamość PTO – kim jesteśmy i kim razem chcemy być?

Jesteśmy dobrymi sąsiadami i nowoczesnymi tradycjonalistami.

Cechą wyróżniająca i indywidualizującą, nadającą unikalny charakter PTO jest naczelna zasada dobrego sąsiedztwa czerpiąca ze wspólnego dziedzictwa i poczucia wspólnoty oraz nowoczesny tradycjonalizm mieszkańców i instytucji tworzących PTO.

PTO to społeczność świadoma swoich korzeni historycznych i kulturowych a zarazem nowoczesna – prekursorska w zakresie innowacji w rozwiązywaniu problemów i wyzwań społecznych, urbanistycznych, ekologicznych, technologiczno-infrastrukturalnych i tworzenia nowoczesnych miejsc pracy.

Mieszkańcy PTO łączą patriotyzm lokalny wobec społeczności własnej gminy z poczuciem współzależności między gminami i współodpowiedzialności za rozwój całego obszaru PTO.

II. Strategie „sektorowe”

2.1. Wyjaśnienie

Strategia daje odpowiedź na pytanie: „na czym polega sukces”? Odpowiedzi na to pytanie udzielono w obszarach tematycznych: transporcie/komunikacji, oraz ochronie środowiska i planowaniu przestrzennym.

2.2. Strategia transportu i komunikacji

Tabela 1. Strategia transportu i komunikacji OF PTO

Definicja sukcesu - transport i komunikacja	Priorytety strategiczne	Kluczowe projekty do realizacji w perspektywie 7-10 lat
1. Uniknięcie paraliżu komunikacyjnego	1.1. Ograniczenie zbędnego ruchu na terenie PTO 1.2. Plan modernizacji	1.1.1 Rozwój alternatywnych form transportu publicznego 1.1.2. Opracowanie i wdrożenie zintegrowanego programu poprawy dostępności komunikacyjnej PTO obejmującego: a. identyfikację głównych celów podróży zewnętrznych i lokalnych - w obrębie OF PTO b. zapewnienie poprawy i dostępności komunikacyjnej celów podróży lokalnych (w tym przyszła strefa rozwoju gosp. przy A2)* c. zapewnienie poprawy i dostępności komunikacyjnej celów podróży ponad-lokalnych ** d. zwiększenie intermodalności połączeń komunikacyjnych na obszarze PTO e. wspólną politykę parkingową PTO

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

<p>2. Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach ze szczególnym uwzględnieniem niechronionych uczestników ruchu (piesi i rowerzyści)</p>	<p>2.1. Wspólny plan i rozwiązania dotyczące bezpieczeństwa i uspokojenia ruchu (w tym wyniesione skrzyżowania) 2.2. Rozwój systemu bezpiecznego dojścia do szkół 2.3. Specyfika rozwiązań komunikacyjnych przy szkołach 2.4. Zróżnicowanie natężenia oświetlenia <i>Plan modernizacji</i></p>	<p>2.1.1. modernizacja DW nr 719</p>
<p>3. Promocja alternatywnych środków komunikacji</p>	<p>3.1. Transport publiczny - ekologiczne rozwiązania 3.2. Usprawnienie w zakresie poprawy dostępności do tras kolei podmiejskiej i WKD <i>Plan modernizacji</i></p>	
<p>4. Funkcjonowanie spójnego i efektywnego systemu komunikacji zbiorowej w PTO</p>	<p>4.1. Poprawa jakości i dostępności usług w zakresie transportu zbiorowego</p>	<p>4.1.1. Analiza potrzeb i możliwości w zakresie wspólnej komunikacji</p>
<p>5. Ścieżki pieszo-rowerowe – spójny system</p>	<p>5.1. Wyznaczenie tras rowerowych (ścieżki rowerowe – stacje, wypożyczalnie) <i>Plan modernizacji</i></p>	<p>5.1.1 Realizacja przygotowanych już projektów budowy ścieżek rowerowych 5.1.2. Rozwój sieci ścieżek w powiązaniu z sąsiednimi obszarami (Grodzisk Mazowiecki, Pruszków)</p>
<p>6. Ekologia w sektorze</p>	<p>E.1. Sposób projektowania dróg – mikroretencja E.2. Nowoczesne technologie budowy dróg E.3. Sposób zagospodarowania pasów zieleni E.4. Ograniczenie hałasu komunikacyjnego <i>Plan modernizacji</i></p>	<p>6.1.1. Wprowadzenie monitoringu hałasu komunikacyjnego i wdrożenie ew. działań zaradczych we współpracy z zarządcami dróg/linii kolejowej 6.1.2. Podjęcie niezbędnych działań na etapie przygotowania modernizacji linii kolejowej nr 1 i linii WKD</p>

* Kluczowymi zagadnieniami będzie ograniczenie utrudnień („wąskich gardeł”) związanych z istnieniem linii kolejowej nr 1

** szczególnie powiązanie OF PTO z A2 i DK 8 oraz modernizacja DW nr 719

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

2.3. Strategia zagospodarowania przestrzennego

Tabela 2. Strategia zagospodarowaniu przestrzennego OF PTO

Definicja sukcesu - przestrzeń	Priorytety strategiczne Definicja działań	Kluczowe projekty do realizacji 7-10 lat
1. Wprowadzenie spójnej gospodarki przestrzennej w ramach PTO 2. Współpraca – wytyczne przy sporządzaniu PZP (<i>przed opracowaniem wspólnego dokumentu studialnego</i>)	Planowanie przestrzenne nie oderwane od sąsiadów (<i>robocze brzmienie priorytetu</i>)	1.1.1. Opracowanie wspólnego dokumentu analityczno-studialnego dotyczącego OF PTO dla zapewnienia koordynacji polityki przestrzennej – <i>do realizacji w możliwie krótkim terminie</i>
2. Rewitalizacja przestrzeni miastotwórczych		Opracowanie programu rewitalizacji PTO z uwzględnieniem nowoczesnych rozwiązań (<i>adaptacja idei Slow City i Smart City</i>)
3. Estetyka przestrzeni publicznej	Opracowanie założeń kształtowania terenów zieleni na terenie PTO	<i>* analogicznie – w dziale ochrona środowiska</i>
4. Uporządkowanie i spójny charakter przestrzeni publicznej (<i>oddzielny w każdym mieście</i>)		4.1.1. Działania w tym obszarze na rzecz identyfikacji marki PTO, 4.1.2. Wdrożenie Systemu Informacji Miejskiej
5. Wykorzystane ciągi ekologiczne	Wykorzystanie możliwości wynikających z istnienia korytarzy ekologicznych	5.1.1 Weryfikacja aktualności korytarzy ekologicznych wyznaczonych w SUIKZP, wprowadzenie niezbędnych zmian w powiązaniu z tworzeniem ścieżek ekologicznych
6. Kablowanie do gruntu (?) linii telekomunikacyjnych i energetycznych		Wprowadzenie jako jednego z rozwiązań

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

2.4. Ochrona środowiska

Tabela 3. Strategia ochrony środowiska OF PTO

Definicja sukcesu - środowisko	Priorytety strategiczne Definicja działań	Kluczowe projekty do realizacji 7-10 lat
1. Poprawa stanu zieleni w przestrzeni PTO	Ochrona i rozwój „zieleni” jako wyznacznika marki PTO, opracowanie założeń kształtowania terenów zieleni na terenie PTO	1.1.1. Opracowanie i wdrożenie Planu rewitalizacji terenów zielonych na obszarze PTO i przyszłej gospodarki drzewostanem, rozwój stref zieleni buforowej, wprowadzenie zieleni w przestrzeń publiczną – jako wspólnego wyróżnika, zachowanie terenów leśnych
2. Upowszechnione zachowania proekologiczne mieszkańców	Promowanie zachowań proekologicznych	2.1.1. Projekt modyfikacji zachowań społecznych w obszarze ochrony środowiska
3. Czysta gmina, - czyste powietrze	Poprawa jakości powietrza na obszarze PTO	3.1.1 wdrożenie programu poprawy jakości powietrza w powiązaniu z planami w zakresie komunikacji i zagospodarowania przestrzennego
4. Upowszechnienie nowych technologii grzewczych innych niż węgiel, wymiana źródeł energii	Poprawa jakości powietrza na obszarze PTO	4.1.1. Zwiększenie stopnia wykorzystania źródeł energii innych niż węgiel kam. oraz upowszechnienie efektywnych ekonomicznie OZE (szczególnie biomasa, kolektory ciepłne, zastosowanie rozwiązań wykorzystujących siłę wiatru nie kolidujących z krajobrazem PTO) 4.1.2. Wdrożenie działań modyfikujących zachowania w celu zmniejszenia niskiej emisji
5. Istotne ograniczenie zagrożeń i skutków zaburzeń w gospodarce wodnej	Zintegrowanie polityki zagospodarowania wód opadowych pod kątem zapobiegania podtopieniom i przesuszeniom	5.1.1. Pilne opracowanie kompleksowego programu gospodarki wodnej 5.1.2. Pilne wdrożenie działań na rzecz rozwoju małej retencji (w kontekście planowanych działań modernizacyjnych – linia kolejowa nr 1, WKD, DW nr 719)

Projekt: „Podwarszawskie Trójmiasto Ogrodów - poprawa spójności obszaru Podwarszawskiego Trójmiasta Ogrodów poprzez współpracę w zakresie polityki społecznej, kształtowania przestrzeni publicznej, gospodarki wodnej i komunikacji” w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych.

6. Poprawa jakości wód powierzchniowych i wód podziemnych		6.1.1. Projekty na rzecz poprawy jakości wód (sieci kanalizacyjne, kanalizacja deszczowa, oszczędność wody uzdatnionej)
---	--	---

III. Diagnoza założeń i ryzyka

Tabela 4. Diagnoza założeń i ryzyka

Mocne strony. Szanse	Słabe strony Zagrożenia
Informacja i komunikacja	Informacja i komunikacja
Zewnętrzne źródła finansowania	Źródła finansowania
Świadomość potrzeby wspólnych rozwiązań podobnych lub identycznych problemów występujących w miastach	Rozwarstwienie ekonomiczno-społeczne (różnice w statusie społeczno-ekonomicznym). Rozwarstwienie i niespójność potrzeb, oczekiwań i ambicji rozwojowych (niższego i wyższego rzędu, np. bytowych i kulturowych)
Świadomość wspólnej tożsamości i wspólne dziedzictwo kulturowe	

W celu zapewnienia maksymalnego wdrożenia zaplanowanych działań, niezbędne jest opracowanie skoordynowanego, opartego na szczegółowej analizie finansowej wieloletniego planu finansowego uwzględniającego wszystkie sfery aktywności samorządów wchodzących w skład OF PTO oraz możliwe pola współpracy z JST sąsiednimi do PTO.

Uwaga: niniejszy protokół/raport cząstkowy jest wersją nieostateczną. Może ulegać dalszym zmianom w zależności od rezultatów kolejnych warsztatów strategicznych, które będą prowadzone 24 kwietnia w Milanówku oraz 8 maja 2015 w Brwinowie.

Oprac.: Grzegorz Dziarski, Mirosław Olczak, 22.04.2015